

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Avrea Gemma Christianorvm

Ruben, Leonhard

Paderbornae, 1604

XVIII. Manifestatio Christi quomodo manifestationi Ioseph respondeat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68313](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68313)

in manufacta sancta Iesus introiit exemplaria ve-
 rorum: sed in ipsum calum, ut appareat nunc volo-
 tui Dei pro nobis. Neq; ut saepe offerat semetipsum,
 quemadmodum Pontifex intrat in sancta per sin-
 gulos annos in sanguine alieno: alioquin oportebat
 eum frequenter pati ab origine mundi: nunc autem
 semel in consummatione saeculorum, ad destinationem
 peccati per hostiam suam apparuit. Et quemadmo-
 dum statutum est hominibus semel mori, post hoc au-
 tem iudicium, sic & Christus semel oblatu est ad
 multorum exhaurienda peccata: secundo sine pecca-
 to apparebit expectantibus se in salutē. Possunt hīc
 Christiani Christum ascendentem alloqui. Ex
 Cant. 1. 2. Oleum effusum nomen tuum, ideo adolēscē-
 tula dilexerunt te. Trahe me post te, curremus in odo-
 re unguentorum tuorum. Et B. Virginem ex Cant.
 5. 17. Quo abiit dilectus tuus o pulcherrima mulierū?
 quo declinavit dilectus tuus, & quaremus eum tecū?
 Matri etiam apparuisse, verisimile magis & piē
 credendum.

CAPVT XVIII.

Manifestatio Christi quomodo manifestationi Io-
 seph respondeat.

PRIMO. Multoties vterq; cognoscitur, alter
 à discipulis, alter à fratribus.

2. Prius vterq; suos cognoscit antequam à suis
 cognoscatur. Gen. 42. 7. 8. Et cum agnouisset eos,
 quasi ad alienos duris loquebatur, interrogas eos un-
 de venistis? Qui responderunt: de terra Chanaan, ve-
 nimus victui necessaria. Et tamen fratres ipse co-
 gnoscens, non est cognitus ab eis. Luc. 24. 15.

Et factum est, dum fabularentur, & secum quæ-
rerent, & ipse Iesus appropinquans ibat cum illis: u-
culi autem illorum tenebantur ne eum agnoscerent.

3. Uterq; peregrinus in aliena terra. Iob.
19. 15. Inquilini domus mea, & ancilla mee sicut
alienum habuerunt me, & quasi peregrinus fui in
oculis eorum. Luc. 24. 18. Et respondens unus cui
nomin Cleophas, dixit ei: Tu solus peregrinus es in
Ierusalem, & non cognouisti, quæ facta sunt in illa
his diebus?

4. Uterq; antequam oculis suorum ape-
rarentur, suos exercet, probat, corrigit. Genes.
42. 15. 16. 17. 18. 19. 20. Iam nunc (inquit Ioseph)
experimentum vestri capiam, per salutem Pharaonis
non egrediemini hinc, donec veniat frater vester
minimum. Mittite ex vobis unum, & adducat eum:
vos autem eritis in vinculis, donec probentur quæ di-
xistis utrum vera an falsa sint: alioquin per salu-
tem Pharaonis exploratores estis. Tradidit ergo il-
los custodiae tribus diebus. Die autem tertia ductis
de carcere, ait. Facite quæ dixi, & viuetis: Deum
enim timeo. Si pacifici estis, frater vester unus lige-
tur in carcere: vos autem abite, & ferte frumenta
quæ emistis, in domus vestras, & fratrem vestrum
minimum ad me adducite, ut possim vestros probare
sermões, & non moriamini. Vers. 24. 25. Auer-
titq; se parumper, & fleuit: & reuersus locutus est
ad eos. Tollensq; Simeon, & ligans illis presentibus,
iussit ministris ut implerent eorum saccos tritico, &
reponerent pecunias singulorum in sacculis suis, datis
supra

suprà cibarijs in viam : qui fecerunt ita, Vers. 33.
 34. Qui ait nobis : Sic probabo quod pacifici scitis :
 Fratrem vestrum unum dimittite apud me, & siba-
 ria domibus vestris necessaria sumite, & abite, fra-
 tremq; vestrum minimum adducite ad me, & sciam
 quod non sitis exploratores : & istum, qui tenetur
 in vinculis recipere possitis : ac deinceps qua vultis,
 emendi habeatis licentiam, Marc. 16. 14. Nouis-
 simè recumbentibus illis undecim apparuit, & ex-
 probravit incredulitatem eorum, & duritiam cor-
 dis; quia is, qui viderant eum resurrexisse non cre-
 diderunt. Luc. 24. 25. 26. Et ipse dixit ad eos: ô
 stulti, & tardi corde ad credendum in omnibus, qua
 locuti sunt propheta! Nonne hac oportuit pati
 Christum, & ita intrare in gloriam suam?

5. Neutra manifestatio est facta sine ali-
 qua specie simulationis præmissa : Fratres enim
 Ioseph à fera pessima fratrem deuoratum signifi-
 cant, & imponunt alienum sanguinem vesti pro
 fratris sui sanguine. Genes. 37. 31. 32. 33. 34. Tu-
 lerunt autem tunicam eius, & in sanguine hœdi,
 quem occiderant, tinxerunt : mittentes qui ferrent
 ad patrem, & dicerent : Hanc inuenimus : vide vo-
 trum tunica filij tui sit, an non. Quam cum agnouis-
 set pater, ait : Tunica filij mei est, fera pessima co-
 medit eum, bestia deuorauit Ioseph, &c. Discipuli,
 & maximè Petrus nunc aliud de Christo confi-
 tentur quàm Matth. 16. 21. 22. 23. Exinde cœpit
 Iesus ostendere discipulis suis, quia oporteret eum ire
 Ierosolymam & multa pati à senioribus, & scribis,

Et principibus sacerdotum, Et occidi, Et tertia die resurgere. Et assumens eum Petrus, cepit increpare illum, dicens: Absit à te Domine: non erit tibi hoc. Qui conuersus dixit Petro: vade post me Satana, scandalum es mihi: quia non sapis ea, quae Dei sunt, sed ea quae hominum.

6. In vtraq; manifestatione; de vtroq; sensus ad tempus amittitur vt gaudium sit postea maius: illi dicunt Iosephum fratrem vterinum mortuum: discipuli sperabant quod esset redempturus Israël. Gen. 44. 19. 20. Interrogasti prius seruos tuos: Habetis patrem aut fratrem? Et nos respondimus tibi domino meo: Est nobis pater senex, Et puer paruulus, qui in senectute illius natus est; cuius vterinus frater mortuus est: Et ipsum solum habet mater sua, pater verò tenerè diligit eum. Luc. 24. 21. Nos autem sperabamus quia ipse esset redempturus Israël: Et nunc super hac omnia, tertia dies est hodie quòd hac facta sunt.

7. Vterq; cognitus in fractione panis, Ioseph statim post conuiuium, Christus in fractione panis. Gen. 45. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. Non se poterat ultra cohibere Ioseph multis coram astantibus: unde praecepit vt egrederentur cuncti foras, Et nullus inter- esset alienus agnitioni mutua. Eleuauit q; vocem cum fletu, quam audierunt Aegyptij, omnisq; domus Pharaonis. Et dixit fratribus suis; Ego sum Ioseph, ad huc pater meus viuit? Non poterant respondere frater nimio terrore perterriti. Ad quos ille clemens: Accedite, inquit, ad me. Et cum acces-

ssim

fissent propè: ego sum, ait, Ioseph frater vester, quem vendidistis in Ægyptum. Nolite pauere, neq; vobis durum esse videatur, quod vendidistis me in his regionibus: pro salute enim vestra misit me Deus ante vos in Ægyptum. Biennium est enim quod cœpit fames esse in terra: & adhuc quinq; anni restant, quibus nec arari poterit, nec meti: pramisi q; me Deus vt reseruemini super terram, & escas ad viuendū habere possitis. Non vestro consilio, sed Dei voluntate huc missus sum: qui fecit me quasi patrem Pharaonis, & dominum vniuersæ domus eius, ac principem in omni terra Ægypti. Luc. 24. 30. 31. 32. 33. 34. 35. Et factum est, dum recumberet cum eis, accepit panem, & benedixit, ac fregit, & porrigebat illis. Et aperti sunt oculi earum, & cognouerunt eum: & ipse euauit ex oculis eorum. Et dixerunt ad inuicem: Nonne cor nostrū ardens erat in nobis dum loqueretur in via, & aperiret nobis scripturas? Et surgentes eadem hora regressi sunt in Ierusalem: & inuenerunt congregatos undecim, & eos, qui cum illis erant, dicentes: Quod surrexit Dominus verè, & apparuit Simoni. Et ipsi narabant quæ gesta erant in via: & quomodo cognouerunt eum in fractione panis.

8. Vtriusq; cognitio in amorem, dilectionem & incredibile quandam lætitiā definit. Gen. 45. 16. 17. 18. 19. 20. Auditūq; est, & celebri sermone vulgatu in aula regis: venerunt fratres Ioseph, & gausus est Pharaon, atq; omnis familia eius. Dixitq; ad Ioseph vt imperaret fratribus suis, dicens: Onerantes iumentis, ue in terrā Chanaā, & tollite inde patrem vestrū,

Li 4

& cognos-

& cognationem, & venite ad me: & ego dabo vobis
 omnia bona Egypti, ut comedatis medullam terra.
 Precipe etiam ut tollant plaustra de terra Egypti,
 ad subuersionem paruulorum suorum ac coniugum:
 & dicitis: Tollite patrem vestrum, & properate
 quantocius venientes. Nec dimittatis quidquam de
 suppellectili vestra: quia omnes opes Egypti vestrae
 erunt. Luc. 24. 32. Et dixerunt ad inuicem: Non
 ne cor nostrum ardens erat in nobis dum loqueretur
 in via, & aperiret nobis scripturas? Vers. 41. Ad
 huc autem illis non credentibus, & mirantibus pra
 gaudio, dixit: Habetis hic aliquid, quod mandu
 cetur? Ioan. 20. 20. Et cum hoc dixisset ostendit
 eis manus, & latus. Gausi sunt ergo discipuli, viso
 Domino. Ibid. cap. 21. 15. 16. 17. Cum ergo pran
 disset, dicit Simoni Petro Iesus: Simon Ioannis di
 ligis me plus his? Dicit ei: etiam Domine, tu scis
 quia amo te. Dicit ei: pasce agnos meos. Dicit ei
 iterum: Simon Ioannis diligis me? Ait ille: etiam
 Domine, tu scis quia amo te. Dicit ei: pasce agnos
 meos. Dicit ei tertio, Simon Ioannis amas me?
 Contristatus est Petrus, quia dixit ei tertio; amas
 me, & dixit ei: Domine tu omnia nosti: tu scis quia
 amo te. Dixit ei: pasce oues oues meas.

9. Plenam pacem vterq; offert. Genes. 45.
 3. 4. 5. Et dixit fratribus suis: Ego sum Ioseph:
 adhuc pater meus vixit. Non poterant respondere
 fratres nimio terrore perterriti. Ad quos ille cle
 menter: Accedite, inquit, ad me. Et cum acces
 sissent propè ego sum ait, Ioseph frater vester, quem
 vendi

vendidistis in *Aegyptum*. Nolite pauere, neq³ vobis durum esse videatur, quod vendidistis me in his regionibus: pro salute enim vestra misit me Deus ante vos in *Aegyptum*. Luc. 24. 36. 37. 38. 39. 40. Dum autem haec loquuntur stetit Iesus in medio eorum, & dicit eis: Pax vobis: ego sum, nolite timere. Conturbati verò, & conterriti, existimabant se spiritum videre. Et dixit eis: Quid turbati estis, & cogitationes ascendunt in corda vestra? videte manus meas, & pedes, quia ego ipse sum: palpate & videte quia spiritus carnem & ossa non habet, sicut me videtis habere. Et cum hoc dixisset, ostendit eis manus & pedes.

10. Excusat vterq; suos. Genes. 45. 8. Non vestro consilio, sed Dei voluntate huc missus sum; qui fecit me quasi patrem Pharaonis, & dominum vniuersae domus eius, ac principem in omni terra *Aegypti*. Ibidem cap. 50. 19. 20. 21. Quibus ille respondit nolite timere: num Dei possumus resistere voluntati? Vos cogitastis de me malum: sed Deus vertit illud in bonum, ut exaltaret me, sicut in praesentiarum cernitis, & saluos faceret multos populos. Nolite timere: ego pascam vos & paruulos vestros, consolatusq³ est eos, ac blandè & leniter est locutus. Luc. 23. 34. Iesus autem dicebat: Pater dimitte illis: non enim sciunt quid faciunt. Diidentes verò vestimenta eius, miserunt sortes.

11. Explicat vterq; suas opes apud fratres. Genes. 43. 34. Sumptis partibus quas ab eo acceperant: maiorq³ pars venit Benjamin ita ut quinq³ partibus

Ll 5

partibus

partibus excederet. Biberuntq; & inebriati sunt cum eo. Matth. 28. 18. 19. 20. Et accedens Iesus locutus est eis, dicens: Data est mihi omnis potestas in celo, & in terra; euntes ergo docete omnes gentes: baptizantes eos in nomine Patris & Filij, & Spiritus sancti: docetes eos seruare omnia quaecunq; mandauit vobis: & ecce ego vobiscum sum omnibus diebus, vsq; ad consummationem seculi. Marc. 16. 15. 16. 17. 18. Et dixit eis: euntes in mundum uniuersum predicare Euangelium omni creaturae. Qui crediderit, & baptizatus fuerit, saluus erit: qui vero non crediderit, condemnabitur. Signa autem eos, qui crediderint haec sequentur: In nomine meo demonia eicient: linguis loquentur nouis serpentes tollent: & si mortiferum quid biberint, non eis nocebit: super agros manus imponent, & bene habebunt. Ostendit & manus & latus. Luc. 24. 39. Videte manus meas, & pedes, quia ego ipse sum: palpate & videte, quia spiritus carnem, & ossa non habet, sicut me videtis habere. Ioan. 20. 20. Et cum hoc dixisset ostendit eis manus, & latus. Gausi sunt ergo discipuli viso Domino. Dedit Spiritum sanctum. Ioan. 20. 21. Dixit ergo eis iterum: Pax vobis, sicut misit me Pater, & ego mitto vos. Hac cum dixisset, insufflauit, & dixit eis. Accipite Spiritum sanctum, &c.

12. Stupent fratres & discipuli ad tam mirabilem mutuam recognitionem. Genes. 45. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. Et dixit fratribus suis: Ego sum Ioseph: adhuc pater meus vivit. Non poterant respondere

dere nimio terrore perterriti. Ad quos ille clemens
 ter: Accedite inquit ad me. Et cum accessissent pro-
 pe, ego sum, ait, Ioseph, frater vester, quem ven-
 didistis in Aegyptum. Nolite pauere, neq; vobis
 durum esse videatur quod vendidistis me in his re-
 gionibus: pro salute enim vestra misit me Deus an-
 te vos in Aegyptum. Biennium est enim, quod
 coepit fames esse in terra: & adhuc quinque anni
 restant quibus nec arari poterit nec meti. Promis-
 sitq; me Deus ut reseruemini super terram, & e-
 scas ad viuendum habere possitis. Non vestro con-
 silio, sed Dei voluntate huc missus sum: qui fecit
 me quasi patrem Pharaonis, & dominum uniuersa
 domus eius, ac principem in omni terra Aegypti.
 Festinate & ascendite ad patrem meum, & dicitis
 ei: Hac mandat filius tuus Ioseph. Deus fecit
 me dominum uniuersa terra Aegypti: descen-
 de ad me: ne moreris, & habitabis in terra Ges-
 sen. &c. Luc. 24. 37. 38. 39. 40. 41. Con-
 turbati vero, & conterriti, existimabant se spiri-
 tum videre. Et dixit eis: Quid turbati estis, & co-
 gitationes ascendunt in corda vestra? videte manus
 meas, & pedes, quia ego ipse sum: palpate & videte
 quia spiritus carnem & ossa non habet, sicut me vi-
 detis habere. Et cum hoc dixisset, ostendit eis manus
 & pedes. Adhuc autem illis non credentibus:
 & mirantibus pra gaudio dixit. Habetis hic alius
 quid, quod manducetur?

13. Vterq; conuiuatur. Genes. 43. 31. 32.
 33. 34. Rursumq; losa facie egressus continuato

se, &

se, & ait: ponite panes. Quibus apposis, seorsum Ioseph, & seorsum fratribus, Aegyptijs quoq; qui vescebantur simul, seorsum (illicitum est enim Aegyptijs comedere cum Hebraeis, & profanum putant huiusmodi conuiuium) sederunt coram eo primogenitus iuxta primogenita sua, & minimus iuxta aetatem suam. Et mirabantur nimis, sumptis partibus quas ab eo acceperant: maiorq; pars venit Benjamin, ita ut quinq; partibus excederet. Biberuntq; & inebriati sunt cum eo. Luc. 24. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. Adhuc autem illis non credentibus: & mirantibus praegaudio dixit. Habetis hic aliquid, quod manducetur? At illi obtulerunt ei partem piscis assi, & faenum mellis. Et cum manducasset coram eis, sumens reliquias dedit eis. Et dixit ad eos: Haec sunt verba quae locutus sum ad vos, cum adhuc essem vobiscum; quoniam necesse est impleri omnia quae scripta sunt in lege Moysi, & Prophetis, & Psalmis de me. Tunc aperuit illis sensum ut intelligerent scripturas, & dixit eis: Quoniam sic scriptum est, & sic oportebat Christum pati, & resurgere a mortuis tertia die: & praedicari in nomine eius poenitentiam, & remissionem peccatorum in omnes gentes, incipientibus ab Ierosolyma. Vos autem testes estis horum. Et ego mitto promissum Patris mei in vos, vos autem sedete in ciuitate quoad vsq; induamini virtute ex alto.

14. Vterq; legationem expedit magnificam Ioseph ad patrem: Christus ad totum mundum. Genes. 45. 13. Nunciate patri meo uniuersam
sam

nam gloriam meam, & cuncta quae vidistis in Aegypto: festinate, & adducite eum ad me. Matth. 28. 19. 20. Euntes ergo docete omnes gentes, baptizantes eos in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti: docete eos seruare omnia quaecumq; mandauit vobis: & ecce ego vobiscum sum omnibus diebus, usq; ad consummationem seculi. Marc. 16. 15. 16. vt supra membr. II.

15. Vterq; magnificæ legationis dona mittit. Gen. 45. 19. 20. 21. 22. 23. 24. *Præcipe etiam vt tollant plaustra de terra Aegypti ad subuectionem paruulorum suorum ac coniugum: & dicitio: tollite patrem vestrum, & properate quantocius venientes. Nec dimittatis quicquam de suppellectili vestra: quia omnes opes Aegypti vestrae erunt. Feceruntq; filij Israël vt eis mandatum fuerat. Quibus dedit Ioseph plaustra secundum Pharaonis imperium: & cibaria in itinere. Singulis quoq; proferri iussit binas stolas: Benjamin verò dedit trecentos argenteos cum quinq; stolis optimis: tantundem pecunia & vestium mittens patri suo, addens & asinos decem, qui subueherent ex omnibus diuitijs Aegypti: & totidem asinas, triticum in itinere, panesq; portantes. Dimisit ergo fratres suos, & proficiscentibus ait: Ne irascamini in via. Christus sacerdotalem dignitatem, & suam perpetuam assistentiam, & Spiritus sancti charismata dat. Ioan. 20. 21. 22. 23. Dixit ergo eis iterum: Pax vobis. Sicut misit me Pater, & ego mitto vos. Hec cum dixisset, insufflauit, & dixit eis. Accipite Spiritum sanctum: quo-*

rum remiseritis peccata, remittuntur eis: & quorum retinueritis, retenta sunt. Matth. 28. 20. Docere eos seruire omnia quaecumq; mandavi vobis: & ecce ego vobiscum sum omnibus diebus, usq; ad consummationem seculi. Actor. 2. 1. 2. 3. 4. Et cum complerentur dies Pentecostes, erant omnes pariter in eodem loco: & factus est repente de caelo sonus, tanquam aduenientis spiritus vehementis, & replevit totam domum ubi erant sedentes. Et apparuerunt illis dispersita lingua tanquam ignis, seditq; supra singulos eorum: & repleti sunt omnes Spiritu sancto, & coeperunt loqui varijs linguis, prout Spiritus sanctus dabat eloqui illis.

16. Veram gloriæ viam ostendit uterq; prius pati & mori, tum resurgendo triumphare & tandem ratione Christi prædicari in nomine eius indulgentiam in remissionem peccatorum in omnes gentes. Porro hac ascensione Domini tolli errorem ubi quæstionum docebit caput secundum libri 7.

CAPVT XIX.

Spiritus sanctus promittitur & datur.

FIGURAE. I. Ioseph constitutus à Pharaone super totam Aegyptum, multa dona communicat suis. Gen. 41. 41. Dixitq; rursus Phara ad Ioseph: ecce constitui te super uniuersam terram Aegypti. Ibid. cap. 42. 25. Tollensq; Simeon, & ligans illis presentibus, iussit ministris ut implerent eorum saccos tritico, & reponerent pecunias singulorum in sacculis suis, datis supra cibarijs in viam: qui fecerunt